

KRONIK

De nye børn

af Mette Hegnhøj Mortensen, pædagogstuderende Jydske Pædagog-Seminarium

Ferien er slut og rundt om i daginstitutionerne er det tid til at modtage et kuld 'nye børn'. Indkøring, som det mange steder bliver kaldt, kan synes at være en slags pædagogisk sæsonarbejde, men at modtage nye børn er og bør være langt mere end en årlig begivenhed, der skal overstås før alt kan glide tilbage i den gamle gænge.

Modtagelsen af de nye børn er en situation, der påvirker hele huset. Især i højsæsonen hvor det ikke er unormalt at opleve, at en betydelig stor del af børnegruppen skiftes ud i løbet af et par måneder.

Det kan forløbe helt problemfrit. De nye børn falder til og græder mindre og mindre, når de bliver afleveret for til sidst at synes veltilpasse og 'indkørte'; sover når de andre sover, spiser når de andre spiser, bevæger sig frit omkring uden at klynge sig til og være opmærksomme på bestemte voksne.

Jeg har dog endnu ikke befundet mig i en vuggestue i en højsæson uden at opleve, at mindst ét barn ikke sådan lader sig indkøre. Jeg er hver gang stødt på et barn, der ikke umiddelbart falder til og accepterer sine nye livsvilkår uden protester og uden at give pædagogen anledning til at bruge sin kreativitet og fulde opmærksomhed på at forstå det nye barn.

I sådanne tilfælde kan modtagelsen påvirke huset i så ekstraordinær grad, at alle føler sig pressede, fordi alt hvad vi plejer at kunne stille op bare ikke virker. Vi famler os frem og prøver lidt af det ene og lidt af det andet.

Det kan synes håbløst, men jeg synes, der ligger en stor værdi i denne søgen, der *mindst* af alt minder om indkøring – det er tydeligt, at barnet ikke lader sig 'køre ind' i institutionens rutiner. Barnet kræver noget andet af mødet med pædagogen og institutionen – noget mere. Det kræver en modtagelse, hvor pædagogen er villig til at lære barnet at kende og glemme alt om, 'hvordan vi plejer at køre børn ind'. Hvor pædagogen samtidig vil barnet noget – vil tage det i hånden og vise det, hvad det er for et sted, det pludselig er havnet, hvad der er (eller med tiden vil blive) dejligt ved at være her, og samtidig vil støtte barnet i dets følelse af, hvad der lige nu er forfærdeligt ved at være her (far og mor er gået – intet er som før).

Hver gang jeg er stødt på sådan et barn, er det samtidig blevet et barn, jeg har lært endnu bedre at kende, end de øvrige nye børn. Barnet har 'tvunget' mig til at se på det, og det er stærkt gået.

Jeg spekulerer på, om dette barn er det eneste, der har dette behov. Måske har 'de nemme' indkøringer et lige så stort behov for at blive taget imod, men ikke et lige så kraftfuldt udtryk, som 'de udfordrende'?

Det er ikke mit ærinde her at forsøge at finde svar på denne spekulation, men i stedet at bruge den som afsæt til at understrege vigtigheden af at se modtagelsen af de nye børn som andet og mere end en periode, der starter med et barn, der græder når mor og far går og ender ved et barn, der ikke længere græder når mor og far går.

Gennem mit arbejde som pædagogmedhjælper og i mine foreløbig to praktikperioder, har jeg interesseret mig særligt for modtagelsen af nye børn og finder at netop måden, hvorpå vi opfatter dette 'mødet mellem institutionen og de nye' bør give anledning til at reflektere over og overveje, hvad det egentlig er, vi vil med børnene i institutionen. Hvad er det, vi ønsker børnene skal have ud af at komme her? Hvad vil vi med vores relation til børnene? Er indkøringssfasen en etablering af en midlertidig voksen-barn-relation, der skal brydes ned igen, når barnet er parat til at klare sig på egen hånd blandt de andre børn? Eller er det startskuddet til

et voksen-barn-samvær, der udbygges og bliver tættere og dybere i løbet af barnets tid i institutionen sideløbende med barnets relationer til og samvær med de andre børn?

For mig er det væsentlige ved en god modtagelse hverken periodens varighed, grådens styrke og vedholdenhed eller barnets tilpasningsevne, men i stedet et møde mellem et barn/en familie og en institution, der vil børnene noget - og ved hvad dette noget er. En god modtagelse skal vise barnet og dets familie, at vi har lyst til at lære dem at kende og vise dem, hvad vi har at tilbyde dem.

Derfor er det helt centralt at beskæftige sig med spørgsmål om, hvad vi generelt vil med børnene i institutionen som baggrund for at kunne modtage de nye børn på en måde, der giver dem en opfattelse af, at vi vil dem noget – mere end at køre dem ind.

At modtage nye børn er en essentiel del af det pædagogiske arbejde i en daginstitution. Det bør bestemt ikke være sæsonbetonet at beskæftige sig med dette men i stedet række langt ud over de måneder, hvor der tages imod nye børn og forældre sådan at selve højsæsonen er præget af modtagelser, der tydeligt udtrykker institutionens grundlæggende værdier og opfattelser.